



# TIBBİ SEKRETERLİKTE MESLEKİ ETİK

Yrd. Doç. Dr. Perihan ŐENEL TEKİN

# 1-ERDEM ETİĞİ:

- Temelinde erdem kavramının yer aldığı ahlak öğretisi , insan eylemlerinin son amacının mutluluk olduğunu ileri sürdüğünden mutluluk ahlakı olarak da bilinir.

## 2-YARARCI ETİK:

- Yararı doğru davranışların ölçüsü kabul eden yararçı ahlak anlayışının en tipik iki temsilcisi **JEREMY BENTHAM** ve **JOHN STUART MİLL** dir.
- Yarar ilkesini; “herhangi bir nesneyi , çıkarı söz konusu olan taraf için haz, iyilik ve mutluluk üreten yada kötülüğü , acıyı, mutsuzluğu engelleyen özelliği “olarak tanımlayan BENTHAM bütün insan eylemlerinin hazza yönelik olduğunu ileri sürer.
- Bentham’a göre bu dünyanın nimetlerine yüz çeviren dindar insanlar öteki dünyada mutluluğa erişmek istemleriyle hazzı arıyorlar demektir.

- Yararcı anlayış;
- “EN ÇOK SAYIDA EN ÇOK İNSANA EN ÇOK YARAR SAĞLAYAN , AHLAK BAKIMINDAN EN ÜSTÜN İYİDİR” şeklinde dile getirilebilir.

### 3.ÖDEV ETİĞİ ( KANT ETİĞİ):

- Kant ; bütün eylemlerde iyi istenç in önemli olduğunu ve bir eylemin ahlaksal değerinin sonucuna göre değil, eylemin arkasındaki niyete bağlı olduğunu öne sürmüştür.
- İstenç için ahlaksal sorumluluğu getiren şey ödevdir.
- Ödevin kaynağı ise doğrudan doğruya insandır.
- Çünkü yalnız akıllı yaratıklarda ilkelere göre davranma yetisi vardır.
- Kant ayrıca insanın özerk bir varlık olduğunu ve kendi kaderini belirleme hakkı olduğunu ifade etmiştir.
- Özerk ve akılcı bir varlık olan insanın saygı görmesi gerektiğini vurgulamıştır.

## 4-HAKLAR ETİĞİ:

- İnsanın doğasının ne olduğuna yönelik açıklamaların farklılığına karşın , doğal ahlak yaklaşımını benimseyen tüm görüşler , insanın ussal bir varlık olmasından kaynaklanan bazı haklara sahip olduğunu savunurlar.
- Kant etiğinde ki “ne yapmalıyım” sorusunun karşılığı haklar etiğinde “nelere hakkım var “ biçimindedir.

- Toplumun kültürel yapısı değiştikçe ahlaksal değerleri de değişebilir.
- Örn. insan öldürmek dinsel , yasal ve felsefi açıdan kabul edilemez bir davranışken , savaş sırasında insan öldürmek ahlaksal bir ödev sayılabilmektedir.
- **Bu nedenle etik yaşanan çevre , toplum ve kültürle yakından ilişkilidir .**
- **ETİK ahlaksal ilkelerin mantığa vurulmasını ve incelenmesini içerir.**